

Отже, Україні є чого повчитися у зарубіжних партнерів, досвід яких у сфері фінансування культури допоміг би вивести українську культуру і мистецтво на новий, більш ефективний рівень розвитку.

Література:

1. Скиба М. Ресурсна пастка: як знайти гроші на культуру і нікого не образити. URL: <http://life.pravda.com.ua/culture/2016/06/3/213205/>
2. Огляд культурної політики України (звіт експертів Ради Європи). URL: http://195.78.68.75/mcu/control/uk/publish/article?art_id=245250759&cat_id=245184013

Когут Богдан Васильович

*ст. гр. ФУПОзм-22, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Малиняк Б.С.*

ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ЗМІЦНЕННЯ

Доходи місцевого бюджету є однією з ключових складових частин фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Саме дохідна частина місцевих бюджетів виступає фінансовою основою органів місцевого самоврядування, яка формується за рахунок власних та закріплених джерел, загальнодержавних податків і зборів, трансфертних платежів.

Як система функціонування місцевого самоврядування, так і система формування місцевих бюджетів в Україні є недосконалими. Ці дві проблеми взаємопов'язані: без реформування адміністративного устрою неможливо досягти ефективності функціонування системи місцевих бюджетів. На основі досвіду ринкової трансформації країн Східної Європи виявлено необхідність проведення реформи місцевого самоврядування. Ключовим моментом цієї реформи має стати забезпечення самодостатності місцевих бюджетів. Фінансова спроможність територіальних громад є важливим критерієм виокремлення нових територіальних одиниць у ході проведення адміністративно-територіальної реформи. Територіальна громада повинна бути спроможною акумулювати необхідні кошти не тільки для забезпечення життєдіяльності, але і для власного розвитку. Надання автономії місцевим органам влади у формуванні та використанні місцевих бюджетів, зокрема в частині самостійності щодо визначення місцевих податків і зборів та інших власних доходів, є одним із ключових і найнеобхідніших завдань, що потребують нагального вирішення.

Складна економічна ситуація в Україні має значний вплив на формування дохідної частини місцевих бюджетів. Процес формування та виконання доходів місцевих бюджетів є неефективним. Це

підтверджується нестабільною та непропорційною дохідною базою місцевих бюджетів в Україні. Відповідно до цього в епоху ринкових трансформацій та соціально-економічних перетворень виникає необхідність створення такого механізму за допомогою якого здійснювався б ефективний перерозподіл коштів між бюджетами різних рівнів. Отже, мова йде про створення ефективного механізму для розподілу та перерозподілу міжбюджетних трансфертів.

Послідовні підходи до реалізації бюджетної реформи дали змогу суттєво збільшити фінансові ресурси громад. Це, зокрема, підтверджується підвищенням їхньої дохідної спроможності.

Аналізуючи стан виконання Тернопільського районного бюджету за 2017 рік зазначимо, що фактичний обсяг доходів загального фонду склав 490616,3 тис. грн., в тому числі: власні доходи – 70667,3 тис. грн., офіційні трансферти – 419949,0 тис. грн. [1, с. 2].

Виконання планового показника за 2017 рік за власними доходами склало 108,1 відсотків, відповідно понад план одержано 5265,9 тис. гривень.

Темп росту доходів районного бюджету до фактичного обсягу аналогічного періоду 2016 року складає 164,0 відсотків.

Основним джерелом наповнення районного бюджету власними надходженнями є податок та збір на доходи фізичних осіб, питома вага якого 99,1 відсотків до загальної суми власних доходів районного бюджету, які поступили за 2017 рік. Відтак, податку та збору на доходи фізичних осіб надійшло 70008,7 тис. грн. [1, с. 2].

Основні чинники, які вплинули на збільшення надходження податку на доходи фізичних осіб в 2017 році:

— застосування єдиної ставки (18%) оподаткування доходів фізичних осіб, замість 15% та 20%

— зниження ставки оподаткування пасивних доходів (крім дивідендів) з 20% до 18%;

— збільшення ставки оподаткування дивідендів з 5% до 18%;

— скасування єдиного соціального внеску, що утримується із заробітної плати працівників у розмірі 3,6% в результаті чого збільшилась база оподаткування податком на доходи фізичних осіб;

— зниження податкового навантаження на громадян, за рахунок надання податкової соціальної пільги на рівні 50 % однієї мінімальної заробітної плати до доходів, що не перевищують 3 мінімальних заробітних плат;

— легалізація виплати заробітної плати та інше.

Окрім того, до загального фонду районного бюджету за 2017 рік надійшло 419949,0 тис. грн. офіційних трансфертів, що складає 85,6 відсотків до загальної суми надходжень в районний бюджет. Зокрема надали міжбюджетний трансферт районному бюджету обидві ОТГ

(Байковецька та Великогаївська), 2 селищні та 14 сільських рад, серед яких: Буцнівська, Гаї Шевченківські, Ігровицька, Івачеводолішнівська, Мишковицька, Малоходачківська, Петриківська, Почапинська, Плотицька, Настасівська, Острівська, Романівська, Смиковецька, Чернелеворуська [1, с. 2].

Узагальнення практики та проблематики існуючої системи формування місцевих бюджетів України дозволяє зробити висновки про те, що для зміцнення їх доходної частини необхідно:

- урахувувати рівень податкових надходжень у розрахунку на одиницю виробленої в регіоні валової доданої вартості;

- підвищити роль органів місцевого самоврядування та фіскальної служби в легалізації доходів місцевих підприємців з метою наповнення доходної частини місцевих бюджетів податковими надходженнями;

- удосконалити практику справляння податку на нерухомість, який є потенційним джерелом диверсифікації доходів місцевих бюджетів в Україні;

- збільшити вплив органів місцевого самоврядування на наповнення місцевих бюджетів шляхом надання самостійних прав у місцевому оподаткуванні;

- розвинути інститут місцевих податків і зборів у напрямі, який відображатиме політику органів місцевого самоврядування в галузі зайнятості, соціального захисту населення, охорони навколишнього природного середовища.

Література:

1. Аналітичний звіт Тернопільського району за 2017 рік

Колісніченко Ольга Володимирівна

ст. гр. ФУПОзм-21, ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., професор Дем'янишин В. Г.

ПОСИЛЕННЯ РОЛІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ У КОНТЕКСТІ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

На сучасному етапі ринкових перетворень та у контексті кризових процесів суттєво зростає значення місцевих бюджетів у проведенні ефективної регіональної політики, вирішенні територіальних соціально-економічних проблем, підтримці незахищених верств населення.

Впродовж останніх років відбулося певне розширення функцій і повноважень органів місцевого самоврядування, проте воно не супроводжувалось адекватним збільшенням обсягів фінансових ресурсів. Досить мізерними залишаються власні доходи, місцеві податки і збори.